

Notulen overleg Wethouder Aarts – 14/11/2022 (17:00-18:30)

1. Voorstelronde en individuele voordrachten aanwezig

- a. Zie de verslagen van vertegenwoordigers buurtnetwerken en andere belanghebbenden.
- b. Belangrijkste gedeelde punten/verzoeken:
 - i. Kies voor de Milieuzone met de grootste gezondheidswinst (i.e. Variant D)
 - ii. Onderzoek of de Milieuzone tegelijkertijd met de ZES ingevoerd zou kunnen worden
 1. Enkel invoeren ZES onvoldoende
 2. Zie ook: positieve voorbeelden Arnhem/Haarlem
 - iii. Plaats de P&R faciliteiten aan de rand van de stad, niet aan de rand met de binnenstad op in/dichtbij woonwijken
 1. (Zie ook: Bijlage III)
 - iv. Neem niet enkel het effect van de Milieuzone op de uitstoot mee maar ook de gezondheidswinst die een Milieuzone zou opleveren

2. Bijdrage Paul Borm (toxicoloog) [zie ook factsheet + [link](#)]

- a. De EU heeft geconstateerd dat het steeds ongezonder wordt om in steden te wonen → dit vormt een probleem i.v.m. toenemende urbanisatie
- b. Huidige grenswaarden fijnstof (PM2.5):
 - i. EU: <25 µg/m³
 1. Grenswaarden lopen vaak achter op wetenschappelijk onderzoek
 - ii. WHO: <5 µg/m³
- c. Nieuwe ambities EU:
 - i. Nieuwe streefwaarden:
 1. 2030: <10 µg/m³
 2. 2050: <5 µg/m³
 - ii. Aansprakelijkheidsclausule:
 1. De nieuwe wetwijziging zal waarschijnlijk een clausule bevatten die burgers in staat stelt om de overheid aansprakelijk te stellen bij het overschrijden van de grenswaarden

- a. Faciliteert burgers om financiële compensatie te claimen
 2. De nieuwe wetwijziging zal waarschijnlijk nationale overheden in staat stellen om lagere overheden te beboeten voor het niet naleven van de grenswaarde
 - iii. Normen zullen waarschijnlijk ook omlaag gaan voor andere stikstofcomponenten: ozon (O₃), stikstofoxiden (NO_x), en Sulfurdioxyden (SO₂)
- d. Wat is ultrafijnstof?
- i. Fijnstof met een diameter van <100 nanometer
 - ii. Massaloos
 1. Niet meegeteld in Europese normen voor fijnstof, omdat deze gemeten worden in massa/m³
 - iii. Voornamelijk aanwezig in hogere concentraties bij drukke verkeersaders
 - iv. Gezondheidseffect: ultrafijnstof kan via het neusepitheel doordringen naar de hersenen → kan bijdragen aan dementie
- e. Welke bronnen van fijnstof kan de gemeente Maastricht beïnvloeden?
- i. 3 componenten uitstoot fijnstof:
 1. Internationale bronnen (e.g. Duitsland, België)
 - a. 10/25 µg/m³ (40%)
 2. Regionale bronnen (Limburg, omliggende gemeentes)
 - a. 10/25 µg/m³ (40%)
 3. Lokale bronnen (verkeer/uitstoot stad)
 - a. 5/25 µg/m³ (20%)
 - ii. Waarom is het aanpakken van de lokale uitstoot belangrijk?
 1. Alle verlagingen zijn hard nodig door de toekomstige strengere normen van de EU
 2. Een 'kleine' verlaging van de uitstoot kan niettemin grote gezondheidswinst opleveren
 - a. (Kijk dus niet enkel naar de haalbare uitstoot vermindering maar ook naar de gekoppelde gezondheidswinst!)
 3. Tijdens Corona is de uitstoot afgenomen met 25-30% → toont aan dat de Maastricht ook zelf iets aan de uitstoot kan doen (en niet enkel afhankelijk is van internationale/regionale uitstootvermindering)

- f. Grootste uitstoters: (1) verkeer, (2) industrie
- g. Onderzoek universiteit Hasselt: fijnstof kan doordringen tot feutissen

Reactie Wethouder:

- Deze sessie is voornamelijk bedoelt als luistersessie om meer informatie te verkrijgen over de Milieuzone en stand van zaken.
 - o Hierdoor kan de Wethouder momenteel nog geen uitgebreide reactie geven of toezeggingen doen
- Wethouder is de beleidsuitvoerder en niet de beleidsvormer (Raad)
 - o De Raad stelt de kaders waarbinnen de Wethouder kan werken
- Wethouder is momenteel bezig met het uitvoeren van deskresearch m.b.t. de Milieuzone
 - o Uitkomsten deskresearch moeten nog besproken & geïnterpreteerd worden
- Voor het invoeren van een Milieuzone is het wettelijk verplicht om een nieuw onderzoek in te stellen naar de verwachte milieuwinst
 - o Anders zou de Milieuzone juridisch aangevochten kunnen worden

Vraag aan Wethouder: blijkt uit het deskresearch ook al de eerder benoemde toename van verkeer?

- In het oude rapport zijn ook voorspellingen opgenomen m.b.t. toekomstige verkeersontwikkelingen
- De verdubbeling van het verkeer is in deze voorspellingen meegenomen
- Antwoord: in oud rapport is kijk gegeven in toekomstige verkeersontwikkelingen
 - o Verdubbeling verkeer is hierin opgenomen
 - o Huidig onderzoek stelt dat effect Milieuzone gering effect zou hebben op de uitstoot van emissies

Vraag aan Paul Borm: waarom lijkt het effect van de Milieuzone op de emissies klein volgens dit onderzoek?

- Lokale uitstoot emissies vormt 20% van totale emissies (40% = internationaal; 40% = regionaal)
 - o MAAR: kijk niet enkel naar het effect op emissies, kijk ook naar de gezondheidswinst → belangrijk om dit goed in beeld te krijgen

Opmerking richting Wethouder over eerdere brief van Milieudefensie:

- Milieudefensie heeft op 10 Mei 2022 een brief aan de Raad bezorgd met hierin een analyse van de waarde van een tekst/analyse van City Management Maastricht m.b.t. de Milieuzone
 - o 3% van het verkeer zou uit oude diesels bestaan → MAAR: die 3% is verantwoordelijk voor 11-77% van de uitstoot (afhankelijk van de specifieke soort vervuiling)
- Reactie Wethouder: Wethouder heeft deze brief ingezien
 - o Maar: Wethouder is dus afhankelijk van een signaal vanuit de Raad

Wat kunnen de Buurtnetwerken/MD doen om de Raad aan te sporen tot actie?

- Contact opnemen met de Raad

Parallel Milieuzone en rookverbod:

- Een rookverbod leidt op bepaalde plaatsen ook tot slechts geringe afnamen van roken → MAAR: rookverbod levert wél grote gezondheidsvoordelen op

Opmerkingen Rob Flangedam:

1. Heeft de Raad feitelijk niet al besloten om een Milieuzone in te voeren zodra het kentekenprobleem opgelost is?
 - a. Antwoord Wethouder: nee, aangezien de Raad besloten heeft om pas een definitief besluit te vormen over de Milieuzone zodra aan de kentekenvoorwaarde is voldaan
2. Milieuzone gaat over de *leefbaarheid* van de stad: leg de P&R voorzieningen aan de rand van de stad, niet bij woonwijken/rand binnenstad
3. Fijnstof kan doordringen in feutissen (onderzoek universiteit Hasselt)
4. In Den Haag heeft de rechtbank uitspraak gedaan inzake mensen met ernstige overlast meststank
 - a. De overheid is in gebreke gesteld op grond van inbreuk van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens ('inbreuk op persoonlijke levenssfeer')
 - b. Oproep aan Milieudefensie om hier naar te kijken

Slotronde:

- Ga op zoek naar een creatieve benadering van de Milieuzone zodat de uitvoering na een signaal uit de Raad zo snel en efficiënt mogelijk ingevoerd kan worden
- Onderzoek of de Milieuzone tegelijkertijd met de ZES ingevoerd kan worden (zie positief voorbeelden Arnhem + Haarlem)
- Neem de Vekeersmonitor 2021 mee in het Deskresearch (zie bijlage)

- Plaats géén P&R voorziening bij het Belastingkantoor (dit zou een grotere Milieuzone in de weg staan)
- Probeer de toestroom van bezoekers in Maastricht bij topdrukte beter te sturen naar P&R Noord
- Geluidsoverlast Nazareth: waarom is geen geluidswal aan de kant met woningen geplaatst?
 - Antwoord Mevr. Vermeulen: geen wettelijke basis (gering effect geluidswal)
 - MAAR: hier zal nogmaals nader naar gekeken worden